

Sayın Başkan,

Değerli Meclis üyeleri, Basınımızın değerli temsilcileri, Odamızın Ağustos ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Konuşmama, son günlerde yaşadığımız terörist saldırıları nefretle kınadığımızı ifade ederek başlamak istiyorum. Çatışmalarda ve hain tuzaklarda şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine baş sağlığı diliyorum. Gaziantep'te, ramazan bayramı sırasında gerçekleştirilen saldırı sırasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı diliyorum. Bu saldırıda üç çocuğumuzun da hayatını kaybetmesi, terör örgütünün çirkin yüzünü bir kere daha ortaya koymuştur. Bu saldırılar, devletin terörle mücadele azmini kıramayacak halkımızın birlik ve beraberliğini bozamayacaktır.

Değerli Meclis üyeleri,

Açıklanan son veriler, ekonomideki yavaşlamanın devam ettiğini gösteriyor. Haziran ayında sanayi üretimi, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,7 arttı. İmalat sanayinde ki artış ise %1,8'de kaldı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırıldığında sanayi üretiminin Mayıs ayına göre %2 azaldığını görüyoruz. Haziran ayında bir önceki aya göre Sanayi Ciro Endeksi %1,6, Sanayi Sipariş Endeksi %2,3 azaldı. İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı'da, Ağustos ayında geçen yılın aynı ayına göre 1,8 puan azalarak yüzde 74,3'e gerilemiştir. Ağustos ayı kapasite kullanım oranlarının ayrıntılarına baktığımızda ilginç bir durumla karşılaşyoruz. Bütün sektörlerde kapasite kullanım oranları düşerken tekstil ve Hazır Giyim sektörlerinde kapasite kullanım oranında bir artış görülmektedir. Bu durumun nedenlerinin araştırılması gerekir. Ancak biz, geçen sene Ağustos ayında başlayan fon uygulamasının bunun temel nedeni olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle, tekstil ve hazır giyim sektörlerinde olduğu gibi haksız rekabetle karşılaşan diğer sektörlerin de dikkatli bir biçimde araştırılması ve haksız rekabeti önleyecek tedbirlerin alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Değerli Meclis üyeleri,

Haziran ayında, geçen yılın aynı ayına göre ihracat %16,9 artarak 13 milyar dolar, ithalat %5,4 azalarak 20 milyar dolar oldu. Ancak TİM verileri, ihracatın Temmuz ayında %5,5 düştüğünü gösteriyor. Tüketici güveni Temmuz ayında küçük bir artış göstermekle birlikte endeks değeri hâlâ 100'ün altındadır. Düşük tüketici güveni ve reel kesimde azalan iyimserlik de iç talepteki zayıflamanın devam ettiğini göstermektedir. Ekonomideki bu yavaşlamayı gören Merkez Bankası da faiz indirim sinyalleri vermeye başlamıştır. Büyük bir ihtimalle bu faiz indirimi Eylül ayında gerçekleşecektir.

Değerli Meclis üyeleri,

Geçtiğimiz günlerde Apple'ın piyasa değeri 600 milyar doları aştı. 2011 yılında Apple'ın toplam satışları 100 milyar dolar, kârı ise 40 milyar doların üzerindedir. İMKB'de işlem gören şirketlerin toplam değeri ise 265 milyar dolar. Hepsi Apple'ın yarısı bile etmiyor. Ülkemizin en büyük sanayi kuruluşu TÜPRAŞ'ın piyasa değeri 5,5 milyar dolar, 2011 yılındaki toplam satışları yaklaşık 15 milyar dolardı. TÜPRAŞ'ı Apple ile karşılaştırmak biraz haksızlık olur. Ancak bu karşılaştırmayı dikkatinizi başka bir konuya çekmek için yapıyorum. Türkiye, bugün dünyanın en büyük 20 ekonomisi içinde yer alıyor. Bu grup içindeki yerimizi, 2023 yılında 10'unculuğa yükseltmek için çalışıyoruz. Bu hedefe ulaşabilmek için sadece büyüme hızımızı yüksek tutmak yetmeyecektir. Bu süreçte ekonominin yanı sıra firmalarımızı da büyütmemiz, onları küresel ölçekte oyuncular haline getirmemiz gerekmektedir. Dünya sıralamasında bizden önce gelen büyük ekonomilerin hepsinin küresel çapta büyük firmaları vardır. FORTUNE 500 listesinde dünyanın en büyük firmaları sıralanmaktadır. Bu listede ABD'den 132, Çin'den 73, Japonya'dan 68, Almanya ve Fransa'dan 32, Güney Kore'den 13, Brezilya'dan 8, Rusya'dan 7, Türkiye'den de sadece 1 firma yer almaktadır. Eğer dünyanın en büyük onuncu ekonomisi olacaksak neden küresel çapta firmalarımızın olmadığı sorusuna cevap bulmamız gerekir.

Değerli Meclis üyeleri,

Firmalarımızın büyüebilmesi için öncelikle kâr etmeleri ve sermaye biriktirmeleri gerekmektedir. Ancak ülkemizde firmalar, çok düşük kârlılık oranlarıyla çalışmaktadır. Bunun bir nedeni, firmalarımızın ölçek ekonomilerinden yararlanabilecek büyüklüklere ulaşamamasıdır. Mevzuatımızda firmaların büyümelerini engelleyen birçok yükümlülükler bulunmakta ve hatta yenileri konulmaktadır. Bu yükümlülüklere örnek vermeden önce dikkatinizi bir başka noktaya çekmek istiyorum. Avrupa borç krizinden en çok etkilenen Yunanistan'da firmaların üçte biri on kişiden az işçi çalıştırırken bu oran Almanya'da %4,3'dür. Portekiz'de imalat sanayinde ki firmaların sadece %19'u 250'den fazla işçi çalıştırırken bu oran Almanya'da %55'tir. İtalya ve İspanya'da imalat sanayiinde 10'dan az işçi çalıştıran firmaların oranı %17'dir. İtalya ve İspanya'da imalat sanayinde ki firmaların %75'i, İspanya'da %70'i 250'den az işçi çalıştırmaktadır. Borç krizinden en fazla etkilenen ve rekabet güçlerini yitirdikleri için büyüyemeyen bu ülkelerde küçük firmaların oranının yüksekliği bir tesadüf değildir. Çünkü, rekabet gücü ile firma büyüklüğü arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Eğer 250 işçi çalıştıran bir firmanın ortalama verimliliğine 100 dersek, 10'dan az işçi çalıştıran firmalarda ortalama verimlilik 60, 50 ile 249 işçi çalıştıran firmalarda ortalama verimlilik 70 civarlarındadır.

Görüldüğü gibi firma küçüldükçe verimlilik düşmekte, rekabet gücü de zayıflamaktadır. Küçük firmaların toplam firmalar içindeki oranının bu kadar yüksek olmasının nedeni mevzuattır. Örneğin Fransa'da 49 işçi çalıştıran firma sayısı, 50 işçi çalıştıran firma sayısından 2,5 kat fazladır. Çünkü işçi sayısı 50 olduğunda firma, işçi konseyi kurma ve işçi çıkarmalarında bu konseyin onayını almak zorundadır. Ayrıca işçi sayısı 50 olduğunda işçilerle kâr paylaşımı da gündeme geliyor. İtalya'da bir firma 15'ten fazla işçi çalıştırıyorsa işçi çıkarmak neredeyse imkansız hale geliyor. 15'den fazla işçi çalıştıran firmaların özürülü istihdam etme zorunluluğu var. Bu nedenle İtalya imalat sanayiinde bir firmanın istihdam ettiği ortalama işçi sayısı 14,4. Portekiz'de 20'den fazla işçi çalıştıran yerlerde işten çıkarmak neredeyse imkansız. Portekiz, OECD ülkeleri içinde Türkiye'den sonra en katı işgücü piyasasına sahip olan ülke.

Değerli Meclis üyeleri,

Bu örneklere bakıp bizden beterleri de varmış diyebilirsiniz ama bizdeki mevzuat da ağır yükler getirmektedir. Örneğin; sermayesi belirli bir sınırı aşan Anonim Şirketlerde Avukat çalıştırma yükümlülüğü, Çevre Kanununca izin ve lisans alan şirketlerde Çevre Danışmanlık Firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak ya da çevre mühendisi çalıştırmak zorunluluğu, kuvvetli akım tesislerinde elektrik mühendisi çalıştırma yükümlülüğü, kullanılan motor gücü belli sınırları aşan gıda ve yem işletmelerinde gıda mühendisi, ziraat mühendisi, kimya mühendisi, kimyager çalıştırma yükümlülüğü gibi. Bu tür yükümlülükleri; iş dünyasına yabancı, hayatında bir gün bile bir kişi çalıştırmamış ve iş dünyasına "vurun abalıya" tavrıyla yaklaşan bürokratik ve popülist zihniyet getirmektedir. Oysa devletin görevi, bu tür yükümlülüklerle iş dünyasını cendereye almak değil denetlemek olmalıdır. Günümüz rekabet koşullarında büyümek isteyen firmalar ihtiyaç duyduklarında zaten gerekli istihdamı yapacaklardır. Ancak bu istihdamı zorunlu kılmak ve istihdam edileceklere yapılacak ücret ödemelerini bir de asgari tarifelerle belirlemek, serbest piyasa ekonomisi mantığına ters düşmektedir. Ayrıca bu yükümlülükler firmalarımızı dolambaçlı yollara yönelterek büyüme kararı almalarını zorlaştırmaktadır. Firmaların maliyetlerini yükselten ve büyümeleri önünde engel oluşturan bu zorunlu istihdam mevzuatı gözden geçirilmeli ve asgari ücret tarifeleri mutlaka kaldırılmalıdır. Aksi takdirde 2023 hedeflerine ulaşmakta çok zorlanacağımızı şimdiden söyleyebiliriz. Çünkü yapılan çalışmalar, ortalama firma büyüklüğü ile ekonomik büyüme arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ortalama firma büyüklüğü arttıkça ortalama büyüme hızı da yükselmektedir. Çünkü ortalama firma büyüklüğündeki artış, ölçek ekonomileri sayesinde maliyetleri düşürmekte ve inovasyon kapasitesini yükseltmektedir. Ülkemizde firmaların büyümesini engelleyen diğer bir faktör de finansmana erişimdeki güçlük ve finansman maliyetlerinin yüksekliğidir.

Firmalarımızın finansmana erişimini kolaylaştıracak, finansman maliyetlerini düşürecek finansman modelleri geliştirmeliyiz.

Değerli Meclis üyeleri,

Borç krizi ve yüksek işsizlik, önünde sonunda AB ülkelerini yapısal reformlara zorlayacaktır.

Yapısal reformların yoğunlaşacağı alanların başında işgücü piyasası gelmektedir.

Bu reform girişimleri İtalya'da başlamıştır ve kısa sürede diğer ülkelere de yayılacaktır.

Çünkü Almanya, yardım karşılığında yapısal reformların gerçekleştirilmesini talep

etmektedir. AB yapısal reformlara yönelirken eğer biz, firmalarımızın büyümesini

sağlayacak, onlar üzerindeki yükleri azaltacak yapısal reformlarda gecikirsek bir süre sonra

rekabet etmekte çok zorlanacağız. Bu yüzden, ekonomi yönetiminin yeniden yapısal

reformlara odaklanması gerekmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

ASO Anadolu Teknik Lisesi'ni kurduk. İlk sene 72 öğrenci alacağız. Okula 240 kişi başvurdu

ancak, okuldaki başvuruları gören birçok kişi de başvurmadan geri döndü. Okula kayıt

sürecini son derece titiz ve şeffaf bir biçimde yürütüyoruz. Okula Seviye Belirleme

Sınavından 400 ya da yukarısı puan alanlar okula girme şansına sahip. Başvuranları, en

yüksek puandan başlamak üzere yetenek testine çağırıyor ve verdiğimiz eğitim alanlarında

yeteneklerini belirliyoruz. Dün itibariyle yetenek testi şartını 90 öğrenci sağladı. Kesin

kayıtlar yapıldığında okula alınan öğrencilerin SBS puanlarını ve yetenek testi sonuçlarını

web sayfasından duyuracağız. OSB'de kurduğumuz okul bir çok OSB'nin ilgisini çekti.

Onlar da bizim modelimizi kendi bölgelerine uygulamak istiyorlar. Bu ve mesleki eğitimle

ilgili diğer konuları 6-7 Ekimde OSBÜK olarak düzenlediğimiz "Eğitim Zirvesi"nde ele

alacağız.

Değerli Meclis üyeleri,

Türkiye dünyanın en büyük müteahhitlik şirketleri arasında Çin'in ardından en çok şirketle

yer alan 2'inci ülkedir. 16'sı Ankaralı olan 33 şirketi kutluyor başarılarının devamını

diliyorum. Sözlerime burada son verirken hepinizi saygıyla selamlıyorum.